

2015. évi ... törvény

a 2015. évi költségvetés módosításának megalapozása érdekében egyes törvények módosításáról**1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása****1. §**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szocvtv.) 25. § (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) lakásfenntartási támogatást,

ae) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj)

b) a képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást és adósságkezelési szolgáltatást állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

2. §

A Szocvtv. a 37/C. §-t követően az alábbi alcímmel és 38. §-sal egészül ki:

„Lakásfenntartási támogatás

38. § (1) A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A járási hivatal a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt

a) az e törvényben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak (a továbbiakban: normatív lakásfenntartási támogatás), vagy

b) az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személynek.

(1a) A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

(2) Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.

(2a) A lakásfenntartási támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

- a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,
- b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,
- c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,
- d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,
- e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

(2b) Ha a háztartás

a) (2a) bekezdés a)-c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy

b) (2a) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,

a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(2c) Ha a háztartásban gyermekét egyedülállóként nevelő szülő - ideértve a gyámot, a nevelőszülőt és a hivatásos nevelőszülőt - él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(3) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege 2015. évben 600 forint. A 2015. évet követően az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összegét - az energiaárak várható alakulására figyelemmel - az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.

(4) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében elismert lakásnagyság

- a) ha a háztartásban egy személy lakik 35 nm,
- b) ha a háztartásban két személy lakik 45 nm,
- c) ha a háztartásban három személy lakik 55 nm,
- d) ha a háztartásban négy személy lakik 65 nm,

e) ha négy személynél több lakik a háztartásban, a d) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm,
de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

(5) Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy a szolgáltatás időtartama alatt lakásfenntartási támogatásra jogosult. Az e jogcímen lakásfenntartási támogatásban részesülő személy egyidejűleg normatív lakásfenntartási támogatásra nem jogosult. A támogatás összegének kiszámítására a normatív lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Azon személy esetében, akinél előrefizetős gáz- vagy áramfogyasztást mérő készülék működik, a lakásfenntartási támogatást vagy annak meghatározott részét természetben, a készülék működtetését lehetővé tévő formában kell nyújtani.

(6) A normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,

b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

(7) A (6) bekezdés b) pontja szerinti TM kiszámítása a következő módon történik:

$$TM = 0,3 \cdot \frac{J - 0,5 \cdot NYM}{NYM} \times 0,15,$$

ahol a J a jogosult háztartásában egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelmet, az NYM pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét jelöli. A TM-et századra kerekítve kell meghatározni.

(7a) A lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet 21 napon belül kell elbírálni.

(8) A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

(9) Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(10) A (9) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.”

3. §

A Szocvtv. 45. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

/Települési támogatás/

„45. § (1) A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtandó támogatás különösen

a) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

b) a gyógyszerkiadások viseléséhez,

c) az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként.

(2) Az (1) bekezdés a) pont szerinti támogatás jogosultságának megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegénél, egyedülálló esetén annak 150%-ánál alacsonyabb jövedelmi jogosultsági feltételt nem lehet előírni.

- (3) Az (1) bekezdés *b*) pont szerinti támogatás jogosultságának megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt úgy kell szabályozni, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmi jogosultsági feltételt nem lehet előírni.
- (4) Az (1) bekezdés *b*) pont szerinti támogatás jogosultsági feltételeként, a havi rendszeres gyógyszerkiadások mértékeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át meghaladó összeget nem lehet előírni.
- (5) Az (1) bekezdés *a*) pont szerinti támogatás havi összege legalább az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének a 80%-át el kell, hogy érje. Ez az ellátás a társadalombiztosítási tárgyú jogszabályok alkalmazásában ápolási díjnak minősül.
- (6) Az (1) bekezdés *b*) pont szerinti támogatás havi összegét úgy kell megállapítani, hogy az elérje a havi rendszeres gyógyszerkiadás mértékét – amennyiben az meghaladja az ezer forintot – de nem lehet több, mint a közgyógyellátás 50/A. § (8) bekezdése szerinti gyógyszerkeret összege.
- (7) Az (1) bekezdés *c*) pont szerinti támogatás nem lehet kevesebb a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségének 10%-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmező vagy családja létfenntartását veszélyezteti. Ez a támogatás nem állapítható meg annak a személynek, aki a hadigondozásról szóló törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.
- (8) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.
- (9) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.
- (10) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.
- (11) Ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat nem állapodik meg ettől eltérően, a fővárosban a hajléktalanok számára nyújtott rendkívüli települési támogatás megállapítása a fővárosi önkormányzat feladata.
- (12) Rendkívüli települési támogatás esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető, egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kell szabályozni, hogy az nem lehet alacsonyabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-ánál.

(13) Rendkívüli települési támogatás adható eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel, valamint pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formájában is nyújtható.

4. §

A Szocvtv. az 54. §-t követően az alábbi alcímmel – 55. §, 55/A. § - 55/C. §-okkal – egészül ki:

„Adósságkezelési szolgáltatás

55. § (1) Az adósságkezelési szolgáltatás a szociálisan rászorult személyek részére nyújtott, lakhatást segítő ellátás. A települési önkormányzat határozatában megjelölt időponttól adósságkezelési szolgáltatásban részesíti azt a családot vagy személyt,

a) akinek

aa) az adóssága meghaladja az ötvezer forintot, és akinek a (2) bekezdésben meghatározott adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább három havi, vagy

ab) a közüzemi díjtartozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, továbbá

b) akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint

c) aki a településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja az adósság és a települési önkormányzat által megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadáson való részvételt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása során adósságnak minősül a lakhatási költségek körébe tartozó

a) közüzemi díjtartozás (vezetékes gáz-, áram-, távhő-szolgáltatási, víz- és csatornahasználati, szemétszállítási, több lakást tartalmazó lakóépületeknél, háztömböknél központi fűtési díjtartozás),

b) közösköltség-hátralék, valamint az épület- és fűtőkorszerűsítéssel járó külön költség hátralék,

c) a lakbérhátralék,

d) a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből fennálló hátralék.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett összeghatárt úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-ánál, egyedül élő esetén annak 200%-ánál alacsonyabb jövedelmet jogosultsági feltételként nem írhat elő.

(4) Az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet 21 napon belül kell elbírálni.

(5) Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama - a (6) bekezdés szerinti eset kivételével - legfeljebb tizennyolc hónap, amely indokolt esetben egy alkalommal hat hónappal meghosszabbítható.

(6) Ha a (2) bekezdés d) pontja szerinti adósság az (5) bekezdés szerinti időtartam alatt nem kezelhető; az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legalább huszonnégy, de legfeljebb hatvan hónap, amennyiben

a) az adósság összege meghaladja a kettőszázezer forintot,

b) a tartozás meghaladja a hitellel terhelt ingatlan forgalmi értékének 50%-át, és

c) az adós hozzájárul az adósságkezelés időtartamára a támogatás összegét biztosító jelzálogjognak, valamint elidegenítési és terhelési tilalomnak ingatlanára történő bejegyzéséhez, illetőleg feljegyzéséhez.

(7) A jelzálogjog bejegyzésének és az elidegenítési és terhelési tilalom ténye feljegyzésének kezdeményezéséről az adósságkezelési szolgáltatásra való jogosultságot megállapító határozat rendelkezik. A határozat az ingatlanügyi hatósággal közölni kell. Az ingatlanügyi hatóság a jelzálogjogot és az elidegenítési és terhelési tilalmat az önkormányzat javára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzzi, illetőleg feljegyzi.

(8) A Magyar Állam az 1988. december 31-ét megelőzően hatályban volt jogszabályok alapján felvett egyes lakáscélú kölcsönökből eredő adósságok rendezéséről szóló kormányrendelet alapján megvásárolt követelésével összefüggésben történő befizetésről a hitelszerződéssel érintett ingatlan fekvése szerinti települési önkormányzat javára lemond.

(9) Adósságkezelési szolgáltatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

(10) A (9) bekezdés alkalmazásában külön lakásnak kell tekinteni a társbérletet, az albérletet és a jogerős bírói határozattal megosztott lakás lakrészeit.

55/A. § (1) Az adósságkezelési szolgáltatás esetén a jogosult

a) adósságkezelési tanácsadásban, és

b) adósságcsökkentési támogatásban

részesül, amelyet az adósságkövetelés jogosultjának kell folyósítani.

(2) Az adósságcsökkentési támogatás mértéke nem haladhatja meg az adósságkezelés körébe bevont adósság 75%-át, és összege legfeljebb háromszázezer forint, az 55. § (6) bekezdése szerinti esetben legfeljebb hatszázezer forint lehet. A támogatás - az 55. § (6) bekezdése kivételével - egy összegben vagy havi részletekben nyújtható az adós vállalásától függően.

(3) Azon személynek, akinek vezetékes gáz-, illetőleg áramszolgáltatási díjtarozása miatt a szolgáltatást kikapcsolták, a szolgáltatás visszaállítása érdekében előrefizetős gáz- vagy áramszolgáltatást mérő készülék is biztosítható, feltéve, hogy lakásfenntartási támogatásban részesül és tartozásának megfizetése érdekében megállapodást köt a szolgáltatóval, valamint legalább egyéves időtartamra vállalja a készülék rendeltetésszerű használatát.

(4) Az adósságcsökkentés címén nyújtott támogatás vissza nem térítendő szociális támogatásnak minősül.

(5) Az önkormányzat a lakhatást veszélyeztető mértékű adósság felhalmozódásának elkerülése céljából a követelés jogosultjával megállapodást köthet, melynek keretében - az adós írásbeli beleegyezése esetén - a követelés jogosultja az adós lakóhelye szerint illetékes település jegyzőjét félévente tájékoztatja a legalább háromhavi tartozást felhalmozó adósokról.

55/B. § (1) Az adósságcsökkentési támogatás tovább nem folyósítható, és a kifizetett összeget vissza kell téríteni, ha a jogosult

- a) az adósságkezelési tanácsadást nem veszi igénybe, vagy
- b) az általa vállalt adósságtörlesztés háromhavi részletét nem teljesíti, illetőleg
- c) az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének időtartama alatt a lakásfenntartási kiadásokkal kapcsolatos fizetési kötelezettségének három hónapig nem tesz eleget.

(2) Az adósságcsökkentési támogatás (1) bekezdésben foglaltak szerinti megszüntetésétől számított 12 hónapon belül ismételen nem állapítható meg.

(3) Ugyanazon személy vagy háztartásának tagja az adósságkezelési szolgáltatás lezárásától - ide nem értve az (1) bekezdés szerinti megszüntetést - számított 6 hónapon belül nem részesülhet adósságkezelési szolgáltatásban.

55/C. § (1) A települési önkormányzat az adósságkezelési szolgáltatás biztosítása érdekében

a) az adósságkezelési szolgáltatás működtetéséről önkormányzati rendeletet alkot,

b) adósságkezelési tanácsadást működtet.

(2) A települési önkormányzat a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint az adósságkezelési tanácsadást saját intézménye vagy más szerv útján biztosítja.

(3) Az önkormányzat rendeletében szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás részletes szabályait, így különösen a helyben elismerhető lakásnagyságot és minőséget, az 55/B. § (3) bekezdésében meghatározottak közül az adósságkezelési szolgáltatásba bevont adósságtípusok körét és összegük felső határát, az adósságcsökkentési támogatás folyósításának módját, az adósságkezelési szolgáltatásra vonatkozó jövedelmi és vagyoni jogosultsági feltételeket, a hitellel terhelt ingatlan forgalmi értékének megállapítási módját, az eljárási szabályokat, az adósságkezelési tanácsadást végző intézmény által ellátandó feladatokat, az adósságkezelési tanácsadáson való részvétel módját.”

5. §

A Szocvtv 124. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a lakásfenntartási támogatás valamint az ápolási díj teljes összegét és az adósságcsökkentési támogatás 50%-át a központi költségvetés biztosítja.”

6. §

A Szocvtv 33.§ (5) és (6) bekezdése hatályát veszti.

2. A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosítása

7. §

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 20. §-a az alábbi új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 2015. július 1-jétől 40 ezer forint. Ezt az összeget minden év január 1-jén a nyugellátások évenkénti rendszeres emeléséről szóló 62. § (1) és (2) bekezdése szerint kell emelni.”

8. §

A Tny. 101. § (1) f) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

/A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy/

„f) a nyugellátás emelésének részletes szabályait, valamint évente az 1998. december 31-e utáni időponttól megállapításra kerülő árvaellátás évenkénti legkisebb összegét, továbbá az 50. § (6) bekezdése szerinti együttfolyósítási összeghatárt,”

/rendeletben határozza meg./

9. §

A Tny. 20. § (3) bekezdésében hatályát veszítik a „külön jogszabályban meghatározott” szövegrészek.

10. §

Ez a törvény 2015. július 1-jén lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A segélyezési rendszer márciustól történt átalakítása súlyos helyzetbe hozott többszázezer szegénységben élő családot. Az új rendszer számtalan, korábban törvényben szabályozott ellátást megszüntetett (rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás, méltányossági ápolási díj, önkormányzati segély).

Ezek közül a legsúlyosabb a lakásfenntartási támogatás megszüntetése volt, mivel korábban ez a normatív ellátás közel fél millió családnak nyújtott havi segítséget.¹ De a többi ellátás is sokakat érintett. A beteg, sok esetben idős emberek támogatását segítő méltányossági közgyógyellátást nagyjából 36 ezer ember kapta. A méltányossági ápolási díj nagyjából 10 ezer főt érintett, hasonló mértékű volt a jogosultak köre az adósságkezelési támogatásnál is. Az önkormányzati segély akkor, amelyik évről adatok vannak, még három másik ellátást jelentett, mindösszesen 850 ezer esetben segítette a rászorulókat.

Az önkormányzatok, amelyekre rábízták az érintettek sorsát, képtelenek saját forrásaikból illetve az alacsony állami támogatásból megfelelő szinten biztosítani az ezek helyébe lépett juttatásokat. Számos településen olyan összegre csökkentek az ellátások, amelyek nem tudnak érdemi segítséget jelenteni a családoknak. Sőt, sok helyen még csak létre se hoztak újakat, a megszüntetett támogatások helyébe. Van, ahol pedig olyan szabályokat alakítottak ki, hogy a rendszer nem tudja megfelelően elérni az érintetteket. Mindezt tetézi, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összege (továbbiakban: nyugdíjminimum) 2008 óta változatlanul 28 500 forint.

A törvénymódosító javaslat célja, hogy ne hagyja az út szélén az embereket és nagyjából visszafonja azt a szociális hálót, amelyik korábban létezett, mert ami most az drótkerítésként inkább jellemezhető. Ha igazak a számok és némileg csökkent is a szegénység, akkor sem indokolja semmi azt, hogy a legvédtelenebbek támogatás nélkül maradjanak. A Kormánynak figyelembe kell vennie, hogy még mindig milliók élnek szegénységben, kirekesztettségben, és a létminimum alatt.

A lakhatás szociális alapú támogatása nélkülözhetetlen. Erről is szól az a februárban megjelent KSH kiadvány is, amelyik a következő megállapítást tartalmazza: *„A Háztartási Költségvetési és Életkörülmény Adatfelvétel adatai alapján a háztartások kilenczede többé-kevésbé, egyharmada nagyon megterhelőnek érzi a lakásfenntartás költségeit, közel kilenczedeük kisebb-nagyobb, egyötödük csak nagy nehézségek árán tudja fedezni a szokásos kiadásokat.”*

Mindezek miatt visszaállítanánk a normatív lakásfenntartási támogatást (amelynek a megszüntetése az egyik leginkább vitatott elem volt a szakértők között is), és emelnénk a támogatás mértékét meghatározó alapösszeget is. Továbbá újra biztosítanánk a családoknak, hogy adósságkezelésben részesülhessenek, de ezt nem lehetőségként, hanem minden önkormányzat számára kötelező ellátásként képzeljük el, mivel a hátrálékhalmozás

¹ Miként a KSH egyik kiadvány is megállapítja: *„a tényleges rászoruló kör lényegesen magasabb, mint a jogosultak száma”*. Így a háztartások átlagos számával (2,6) szorozva, nagyjából egy millió személyt érint ez az ellátás.

megállítása, felszámolása az egyik legfontosabb tényező a hajléktalanság megelőzése érdekében. Sőt enyhítenénk a korábban szigorított hozzáférési szabályokon is.

A márciustól létrejött települési támogatás keretében, de a korábbi feltételek mentén alakítanánk ki a méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj rendszerét. Ehhez szintén a már említett KSH kiadványt idézzük: „*HKÉF adatai alapján a 16 éves és idősebb lakosság 36,9%-ának van valamilyen tartós vagy krónikus egészségi problémája*”. Továbbá e helyi támogatás keretében javasoljuk a még korábban megszüntetett temetéshez adott támogatás megállapítását is. Ezen támogatások biztosítása nem mérlegelhetőek a javaslatunk szerint, de a pontos feltételeket az egyes önkormányzatoknak kell kialakítaniuk, ám ehhez is biztosítanak fogódzókat az új rendelkezések, az érintettek érdekében.

A nyugdíjminimum utolsó emelés óta elszenvedett értékcsökkenést nem csak a legalacsonyabb öregségi teljes nyugdíjat kapók szenvedik meg, hanem az összes olyan szociális és családi támogatásban részesülő is, akinek az ellátása ehhez a küszöbhez van kötve a mérték vagy a hozzáférhetőség tekintetében. A teljesség igénye nélkül az alábbi ellátások mértékéről van szó: anyasági támogatás, gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT), települési támogatás. De emellett számos ellátáshoz való hozzáférésnél fontos tényező ez a küszöb. Többek között ide tartozik: az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a közgyógyellátás, a települési támogatás. Mindezekre tekintettel törvényjavaslatunk célja és lényegében egyetlen eleme, hogy a nyugdíjminimum 2015. július 1-jétől 40 ezer forint legyen, az ezt követő években pedig a nyugdíjemelés mértével (lényegében a tervezett inflációval) emelkedjen.

Mindezeknek az intézkedéseknek az elfogadásával gyökeres változás nem történne, annak kidolgozása mélyebb szakmai előkészítést és társadalmi vitát igényelne. Itt és most csupán néhány eddig is létezett támogatást tennék elérhetővé a szegénységben élő családok számára, a korábbiakhoz képest kedvezőbb keretek között. Valamint megemelnénk azt a küszöböt (a nyugdíjminimumot), amely számos szociális és családi támogatás mértékét befolyásolja.

Nem gondoljuk azt, hogy ezek a lépések jelentik az egyetlen vagy a helyes megoldást a szegénység kezelésre, vagy a családok támogatására. De azt gondoljuk, hogy amíg nem dolgoz ki a Kormány egy valódi szociális minimumot magában foglaló támogatási rendszert, addig is szükség van az azonnali megoldásokra a szegénységben élő családok érdekében.

Tehát hangsúlyozzuk: az egész szociális rendszer átgondolásra érett, de addig is, amíg nem születik egy társadalombarát társadalompolitika szükség van ezen ellátások, támogatások értékállóságát biztosítani.

A törvényjavaslatunkat annak reményében terjesztjük elő, hogy a Ház előtt fekvő T/4477. számú, a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatunk is támogatást kapnak. Bízunk benne, hogy ha a kormány fontosnak tartja a szegénység, különös tekintettel a gyermekszegénység enyhítését, akkor az idei költségvetés korrigálása során támogatni fogja javaslatunkat.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A törvény 25.§-a felsorolja, hogy szociálisan rászorultság esetén a jogosultak honnan és milyen pénzbeli ellátást kaphatnak, így ennek módosítása szükséges.

2. §

Szükség van egy normatívan szabályozott lakhatást segítő támogatásra. Ezért a Javaslát alapvetően a lakásfenntartási támogatás korábbi szabályait emeli vissza a törvénybe, de az önkényes jogalkotásra lehetőséget adó rendelkezések nélkül. Emellett meghatározásra kerül az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege is, ami évek óta változatlan volt. (A jelenlegi 450 Ft/nm-es összeg inflációkövető emelése szükséges, ez nagyjából 30%-os növelést jelent.)

3. §

A települési támogatásról szóló rendelkezés jelentősen módosul. A települési támogatás szabályozásának kialakítása továbbra is a helyi önkormányzat feladata, de visszakerülnek azok a „fékek”, amelyek korábban részei voltak a méltányos ellátások illetve az önkormányzati segély szabályozásában. Így beépítésre kerülnek azok a rendelkezések, amelyek rögzítik, hogy mekkora az a minimum jövedelem, amelynél kisebbet nem írhat elő egy település a jogosultság feltételeként, illetve, hogy milyen mértékű gyógyszerkiadást írhatnak elő bekerülési feltételként. A Javaslát meghatározza azt is, hogy minimálisan mekkora lehet a méltányosságból adott ápolási díj mértéke (a korábbi mértékhez hasonlóan az alapösszeg 80%-a), illetve a temetéshez adott támogatás szintje (minimálisan a helyben szokásos temetés 10%-a).

4. §

Az adósságkezelési szolgáltatás a Javaslát szerint minden önkormányzat számára kötelező ellátási feladat lenne. Ehhez viszont a költségvetés több pénzt is adna, mint korábban. Az egyik legfontosabb hozzáférési problémát is enyhülne: nem kellene hat hónapot várni a hátralékhalmozással, amikor már sokszor visszafordíthatatlan a folyamat, hanem már háromhavi tartozás fennállása után igényelni lehetne a támogatást. Továbbá a néhány éve szigorított egyéb hozzáférési szabályok esetén is enyhébb elemeket tartalmaznak a rendelkezések.

5. §

A módosítások érdekében a finanszírozási lábakat is meg kell teremteni. Ezért a lakásfenntartási támogatást teljes összegében, az adósságcsökkentési támogatást fele részben biztosítja a központi költségvetés.

6. §

Az „egy család egy segély elve” a jelenlegi rendszerben ellehetetleníti azokat a családokat, amelyekben egynél többen részesülnek/részesülnének foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT). Így a megváltozott rendszerben ezt a szabályt nem szabad fenntartani. Egy írásbeli kérdéstünkre adott válasz szerint 2013. végén 2675 olyan család volt, ahol az egyik családtag foglalkoztatást helyettesítő támogatást, a másik pedig rendszeres szociális segélyt kapott.

Mindennek az az oka, hogy az utóbbi ellátás 2015. márciusától megszűnt s a helyébe lépő ellátás a korábbi jogosultak egy részének jelent csak megoldást. Így azok, akik korábban helyi rendelet alapján vagy mert közel állnak a nyugdíjkorhatárhoz már nem kapnak felmentést a közmunka alól. A változások során vállalniuk kellett az együttműködést és így a FHT-ra való jogosultságot is, ha nem akartak ellátás nélkül maradni. Ugyanakkor egy régebbi rendelkezés miatt egy családban nem lehet egyszerre két FHT-ban részesülő.

A tárca szerint ez közel három ezer család az átalakításban érintetteknek csupán töredéke. Számunka elfogadhatatlan, ha akár csak egyetlen ember is ellátás nélkül marad.

7. §

Ez az új bekezdés törvényi szinten mondaná ki, hogy mekkora a nyugdíjminimum mértéke. Ezzel visszakerülne a Parlament hatáskörébe ennek a roppant fontos küszöbnek a meghatározása, ahogyan az korábban is volt.

8. §

Az előzőekkel összefüggésben, a kormány számára adott felhatalmazó rendelkezésből ki kerül a nyugdíjminimumra való hivatkozás.

9. §

Szintén a Javaslattal lényegében összhangban módosul a törvény szövege.

10. §

A törvény július 1-jén lép hatályba, kellő felkészülési idő adva ezzel a kormány és az önkormányzatok számára, hogy megteremtsék a szükséges feltételeket.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Dr. Kövér László

az Országgyűlés Elnöke részére

Képviselői önálló indítvány

Törvényjavaslat kezdeményezése

Helyben

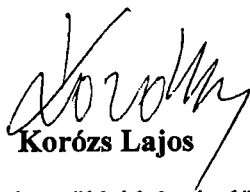
Tisztelt Elnök Úr!

Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdésében foglalt jogunknál fogva, az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 27. § (1) bekezdés a) pontja és 31. § (1) bekezdése alapján a **2015. évi költségvetés módosításának megalapozása érdekében egyes törvények módosításáról** szóló, mellékelt

törvényjavaslatot

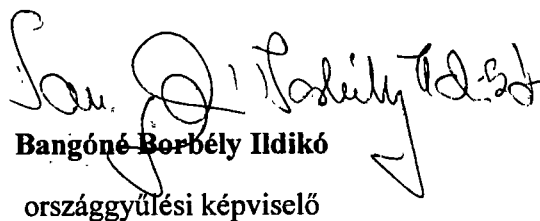
nyújtjuk be a Tisztelt Országgyűléshez.

Budapest, 2015. április 29.

Korózs Lajos

országgyűlési képviselő

(MSZP)

Bangóné Borbély Ildikó

országgyűlési képviselő

(MSZP)